

Taikus judėjimas už gyvosios gamtos išsaugojimą VĮ „Girių inspekcija“

Kodas 306625563, Didlaukio g. 42-8, LT-08330 Vilnius, tel. +37067934089, el. paštas: giriuinspekcija@gmail.com

2026 rugsėjo 9 d. Nr. GI_2026-09-09-01

Vilnius

**Kauno miesto savivaldybės administracijai
Projekto rengėjui UAB „Urban Line“**

PASTABOS IR PASIŪLYMAI DĖL NEMUNO KRANTINĖS GATVĖS II ETAPO PROJEKINIŲ PASIŪLYMŲ ŽEMUOSIUOSE ŠANČIUOSE, KAUNE

VĮ „Girių inspekcija“, kaip nepriklausoma aplinkosaugos organizacija, teikia pastabas dėl viešinamų Nemuno krantinės gatvės II etapo projektinių pasiūlymų ruože nuo Kranto 11-osios g. iki Miglovaros g., kiek projektuojami sprendiniai susiję su esamų medžių ir žaliosios Nemuno pakrantės išsaugojimu.

VĮ „Girių inspekcija“ nepitaria projekte numatytam nė vieno esamo medžio pašalinimui ir prašo projektinius sprendinius koreguoti taip, kad būtų išsaugoti visi teritorijoje augantys medžiai. Pagal paskelbtą projekto informaciją numatoma pašalinti 82 medžius ir dar 82 medžius persodinti. Tokio masto esamų želdinių pertvarkymas turi būti vertinamas kaip reikšmingas poveikis susiformavusiai žaliajai Nemuno pakrantės erdvei.

Šios pastabos teikiamos ginant viešąjį interesą, siekiant išsaugoti miesto želdinius, biologinę įvairovę, kraštovaizdį, mikroklimato ir rekreacines žaliosios pakrantės funkcijas bei užtikrinti realų visuomenės dalyvavimą priimant sprendimus dėl aplinkos.

1. Projektas turi būti derinamas prie esamų medžių, o ne medžiai – prie projekto

Nemuno pakrantė Žemuosiuose Šančiuose jau dabar yra susiformavusi žaliaji miesto erdvė. Esami medžiai atlieka ekologines, kraštovaizdžio, mikroklimato, pavėsio, rekreacines ir biologines įvairovės funkcijas.

Todėl infrastruktūros sprendiniai turi būti projektuojami atsižvelgiant į esamus medžius ir jų šaknyną, o medžių pašalinimas negali tapti priemone pasirinktam gatvės, tako, apšvietimo ar kitos infrastruktūros sprendiniui įgyvendinti.

Siūlome perprojektuoti važiuojamosios dalies, pėsčiųjų ir dviračių takų, apšvietimo, inžinerinių tinklų bei kitus sprendinius taip, kad nebūtų šalinamas nė vienas esamas medis.

2. Nauji želdiniai nekompensuoja esamų medžių pašalinimo

Nepritariame požiūriui, kad esamų medžių pašalinimas gali būti pakankamai kompensuojamas naujų medžių, krūmų ar kitų želdinių pasodinimu. Naujai pasodintas medis daugelį metų neatlieka tokio paties masto ekologinių ir mikroklimato funkcijų kaip jau susiformavęs medis. Todėl pirmasis projekto principas turi būti esamų medžių išsaugojimas vietoje, o naujų želdinių sodinimas – papildoma teritorijos žalinimo priemonė.

3. Nepritariame medžių persodinimui – visi esami medžiai turi būti išsaugoti jų augimo vietoje

Nepritariame ir numatytų 82 medžių persodinimui. Medžio persodinimas nėra tapatus jo išsaugojimui esamoje augimo vietoje: persodinant pažeidžiama šaknų sistema, prarandama konkrečioje vietoje susiformavusi ekologinė ir

kraštovaizdžio funkcija, o medžio prigijimas nėra savaime garantuotas. Todėl visi esami medžiai turi būti išsaugoti jų dabartinėse augimo vietose, o projektiniai sprendiniai turi būti pritaikyti prie jų.

4. Prašome pateikti individualų kiekvieno numatomo šalinti medžio pagrindimą

Jeigu projekto rengėjai mano, kad tam tikrų medžių išsaugoti objektyviai neįmanoma, prašome viešai pateikti kiekvieno iš 82 numatomų šalinti medžių individualų pagrindimą, nurodant medžio rūšį, skersmenį, būklę ir tikslią vietą; konkretų projekto sprendinį, dėl kurio medis turėtų būti pašalintas; nagrinėtas alternatyvas; priežastis, kodėl negalima pakeisti gatvės, tako, inžinerinių tinklų ar kitų infrastruktūros elementų trajektorijos ar parametru; taip pat arboristinių vertinimą, jeigu šalinimas grindžiamas medžio būkle.

Vien bendras teiginys, kad medžiai trukdo projektiniams sprendiniams, nėra pakankamas pagrindas juos pašalinti.

5. Prašome įvertinti alternatyvą, kuriai nereikėtų šalinti medžių

Atsižvelgdami į tai, kad šiame Nemuno pakrantės ruože naujai projektuojama išilginė automobilių gatvė, siūlome rengti ir viešai palyginti alternatyvą, kurioje esama žalia Nemuno pakrantė ir visi joje augantys medžiai paliekami vietoje. Susisiekimo poreikiai pirmiausia turi būti sprendžiami naudojant esamą aplinkinių gatvių tinklą, o pakrantėje prioritetą teikiant pėsčiųjų, dviračių ir rekreaciniam judėjimui. Jei būtina gerinti privažiavimą prie esamų sklypų, siūlome projektuoti tik lokalias, minimalios apimtys prieigas nuo esamų skersinių gatvių, neformuojant ištisinės naujos automobilių gatvės palei Nemuną ir nešalinant bei nepersodinant medžių.

VšĮ „Girių inspekcija“ pozicija aiški: nepritariame nei vieno iš 82 numatytų šalinti medžių pašalinimui, nei vieno iš 82 numatytų persodinti medžių persodinimui. Visi esami medžiai turi būti išsaugoti jų dabartinėse augimo vietose, o projektas turi būti koreguojamas pagal esamus medžius, o ne medžiai šalinami ar perkeliama dėl pasirinkto infrastruktūros sprendinio.

Siūlome atsisakyti ištisinės naujos automobilių gatvės sprendinio šiame žaliosios pakrantės ruože ir pasirinkti medžius vietoje išsaugančią alternatyvą: esamų gatvių tinklą naudoti automobilių susisiekimui, o Nemuno pakrantę palikti pėsčiųjų, dviračių, rekreacijos ir gamtinėms funkcijoms. Nauji želdiniai gali būti sodinami tik kaip papildomas pakrantės žalinimas, o ne kaip esamų medžių pašalinimo ar persodinimo kompensacija.

Prašome į pateiktas pastabas atsakyti motyvuotai, nurodant, į kurias pastabas atsižvelgta, o jeigu neatsižvelgta – pateikti konkrečius techninius, arboristinius ir teisinius tokio sprendimo argumentus.

Pažymime, kad šios pastabos teikiamos įgyvendinant visuomenės teisę dalyvauti priimant sprendimus aplinkosaugos klausimais. Orhuso konvencijos 8 straipsnyje numatyta, kad rengiant vykdomojo pobūdžio teisės aktus ir bendrojo pobūdžio privalomuosius norminius aktus, galinčius turėti reikšmingą poveikį aplinkai, turi būti skatinamas veiksmingas visuomenės dalyvavimas ir, kiek įmanoma, atsižvelgiama į jo rezultatus. Mūsų veikla taip pat atitinka Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo 31³⁵ straipsnyje įtvirtintą visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais sampratą, o aplinka šiame straipsnyje aiškiai priskiriama viešojo intereso klausimams.

Prašome užtikrinti, kad pateiktos pastabos būtų įvertintos iki galutinių projektinių sprendinių priėmimo, o atsakymas dėl jų įvertinimo būtų pateiktas VšĮ „Girių inspekcija“.

Pagarbiai

VšĮ „Girių inspekcija“
Vadovas Mindaugas Docaitis
giriuinspekcija@gmail.com